

1

Arne Murbergs far blev dyster, da han fyldte tres, og fem år senere døde han.

Det skete i november, og det havde regnet fra morgentil aften. Arne og farbror Lennart havde våget på sygehuset i halvandet døgn, men i netop det øjeblik, hvor grænsen blev overskredet, lå Arne på en slidt, plasticbeklædt briks ude på gangen og fik sig en lur. Klokken var hen ved elleve om aftenen, farbror Lennart rykkede ham i skulderen og fortalte, at det var forbi.

“Han døde, mens han sov. Det gik helt stille for sig, jeg holdt ham i hånden.”

Arne gned sig i øjnene og spekulerede på, om han skulle sige *udmærket* og måske endda *helt fint*, men valgte at tie. Det var ikke godt at vide, hvad man skulle sige. Det var første gang, hans far var død, og det eneste, han følte, var en stor tomhed. Eller måske en slags forladt og øde susen, som fik det til at trække sig sammen i halsen på ham. Næsten som den gang, da Pung-Peppe forsøgte at kvæle ham med et halstørklæde.

“Kræften vandt til sidst,” fortsatte farbror Lennart. “Nu har Torsten kæmpet færdig. Det var det bedste, der kunne ske. Og det var godt, at han fik sagt det der om din mor.”

“Ja,” svarede Arne og kom op at sidde på briksen. Da han rejste sig, fik han et anfald af halsbrand. Han tænkte, at det

nok skyldtes de tre mazarinkager, han havde spist til kaffen, før han faldt i søvn.

“Vil du ind og se ham? Det hører sig ligesom til.”

“Ja,” sagde Arne igen, og så gik de sammen ind på stue otte, hvor Torsten Murberg havde tilbragt de sidste uger af sit liv.

Og nu følte den susende tomhed endnu mere øde og endnu mere trist, måske fordi regnen pladrede mod både vinduet og nogle bliktage derude i verden. Far ville ikke have brudt sig om, at jeg stod og vrælede, tænkte Arne, og derfor bed han sig i kinden og holdt det tilbage.

Det der med moderen dukkede op igen, da han og farbror Lennart sad og drak formiddagskaffe i tekøkkenet næste dag. Først havde de hængt et skilt på døren – LUKKET PÅ GRUND AF DØDSFALD. Det var farbror Lennart, som havde lavet det, blå bogstaver på gul bund, fordi han ikke havde kunnet finde hverken sort eller hvidt.

“Din mor, ja,” indledte han. “Hun var jo, som hun var, og jeg går ud fra, at hun stadigvæk er det. Og hun var naturligvis alt for smuk til sådan en som Torsten.”

Arne nikkede og tænkte, at han forstod. Der fandtes et fotografi af Violetta – hans mor – indrammet og med glas foran. Og det stod på sin faste plads på slægtskommoden i den fine stue mellem de reoler i teaktræ, som han havde lavet i sløjdtimerne et stykke tid før ulykken, og der stod også et andet fotografi: af farfar Albin og farmor Helga. De var døde, længe før Arne kom til verden, og det var han i hemmelighed glad for, for de så så sure og arrige ud, at de nok ikke havde gjort noget levende menneske glad.

Den øverste halvdel af hans mor var alt, hvad man kunne

se af hende på billedet, men Arne havde altid ment, at det var den bedste halvdel. Mørkt, krøllet hår helt ned til skuldrene havde hun, en bred mund der lo og fremviste en række lige, skinnende hvide tænder, og så var der en slags glimt i øjnene. Jo, selv Arne forstod, at hun havde været en smuk kvinde. Og måske stadigvæk var det. Så langt tilbage som han kunne huske, havde man sagt, at hun var død, men nu levede hun så alligevel. Hverken hans far eller hans farbror havde brudt sig om at tale om hende, og tante Polly plejede bare at vende øjnene mod loftet og sukke, når hun blev omtalt.

Men for en uge siden var Arne så blevet informeret om de her nye – selvom de var ret gamle – detaljer.

Stue otte. På sengekanten. Det var lidt ubekvemt, men hans far havde villet have, at han sad der. Havde taget hans ene hånd mellem begge sine, det var temmelig usædvanligt, det må man sige, og havde stirret på ham med sine brystne øjne. Han havde faktisk set lidt sur ud – næsten som sin egen far og mor på billedet på kommoden – eller som han plejede at gøre, når alle pengene var brugt, og butikken var ved at gå ad helvede til.

“Arne, min søn,” havde han sagt. “Min eneste søn, jeg er snart væk, det har du vel forstået?”

Arne havde nikket og havde evnet at sluge et *jo da*. Der var så meget, man ikke burde sige, når døden stod for døren. Som ikke passede sig. *Hold tand for tunge*, som farbror Lennart plejede at formane ham om i tide og utide. Tale er sølv, tavshed er guld.

“Der er noget, jeg vil tage op med dig, før det er for sent. Og nu skal du høre ordentligt efter.”

“Jeg hører efter,” svarede Arne, for det gjorde han.

Farbror Lennart sad på en stol henne ved vinduet og kiggede ud på regnen. Med ryggen vendt mod sin brorsøn og sin bror.

“Altså ...” fortsatte hans far. “Livet bliver aldrig helt, som det var tænkt, det forstår man, når man er kommet så langt som jeg. Men man må gøre det, man skal, og der er ting, som ikke skal lades ugjorte.”

“Netop,” sagde Arne.

“Forstår du, hvad ugjort betyder?”

“Ja da,” svarede Arne.

“Du får aldrig nogen Nobelpris, min søn, men du er et godt menneske, og det er mere, end man kan sige om de fleste.”

“Om folk og fæ?” sagde Arne.

“Om de fleste,” svarede hans far. “Så sandelig.”

Arne nikkede. Hans far rømmede sig og hostede slim op, som han spyttede ud i den plastickop, der var beregnet til det samme.

“Sandheden ...” sagde han eftertænksomt, mens han studerede indholdet i koppen med en rynke i panden, som om han ikke følte sig helt bekvem ved ordet eller ikke kunne huske, hvad det betød, “... *sandheden* om din mor er, at hun ikke døde under den sejltur ud for den danske vestkyst.”

“Jaså? Jamen dog,” svarede Arne. “Hvordan døde hun så?”

Hans far stillede koppen fra sig. “Hun døde slet ikke. Hun stak af med en trubadur. Du var omkring et år gammel. Sådan er det, og nu er tiden kommet til, at du skal finde hende.”

“En trubadur?” sagde Arne.

“En slags digter, han sang viser og alt muligt.”

“Jeg er med,” sagde Arne, men det var han ikke. Ikke helt.

“En mager, charmerende type,” forklarede hans far med et dybt suk. “Hverken mere eller mindre. Med bakkenbarter. Han hed Lummersten, og de flyttede til Berlin. Egon Lummersten.”

Farbror Lennart hostede og mumlede et eller andet ovre på sin stol. Men det var det hele, han havde ingen kommentarer. Han fortsatte bare med at glo ud ad vinduet, til trods for at der intet var at se på andet end en smule af den urolige himmel og bagsiden af Gahns nedlagte skofabrik.

“Berlin,” sagde hans far igen. “Den ligger i Tyskland.”

“Det ved jeg godt,” sagde Arne, for det gjorde han.

“Før i tiden lå den både i Østtyskland og i Vesttyskland, men nu ligger den bare i Tyskland.”

Arne havde en fornemmelse af, at han også vidste dét, men han sagde ikke noget. I stedet blev der nu en lang pause, mens hans far lukkede øjnene og trak vejret dybt og raslende et antal gange. Arne spekulerede på, hvad denne samtale egentlig handlede om. Farbror Lennart fandt sin mobiltelefon frem og stirrede på den en tid. Den hundrede og tre år gamle Grönberg bag skærmen henne ved døren pruttede og gryntede fornøjet i sin evige søvn. Farbror Lennart havde forklaret, at han snakkede med sig selv på den måde, bagsiden med forsiden, det hændte, at gamle mennesker gjorde den slags, mens de ventede på Sankt Peter. I mangel af bedre.

Hans far åbnede øjnene igen og strammede grebet om sin søns hånd.

“Find hende,” sagde han. “Du skal finde din mor i Berlin. Det er den opgave, jeg giver dig, min søn.”

“Jamen, hvordan ...?” sagde Arne.

“Find hende!”

“Jeg hører, hvad du siger.”

“Jeg har hendes adresse, den står i min notesbog i natbordsskuffen. Den gamle røde med gummibånd om. Det kan selvfølgelig godt tænkes, at hun er flyttet, men det skal ikke hindre dig. Trubaduren er under alle omstændigheder død. Han faldt ned fra en altan, mens han var på druk, det har jeg fra en sikker kilde.”

“Sådan kan det gå,” sagde Arne.

“Der er noget, du skal give til din mor. Det ligger i den samme skuffe som notesbogen, det er en lille æske. Lov mig, at du gør det, når jeg er væk.”

“Ja da, far,” svarede Arne. “Det lover jeg.”

“Æsken er låst. Du må ikke åbne den. Jeg købte den af en spåkone, og den var ikke billig.”

Derefter blev der ikke sagt mere om den sag, fordi en sygeplejerske – hende med det kortklippede, røde hår og en lille tatovering af en nyre eller måske en boomerang på halsen – kom skramlende ind med en vogn og forklarede, at nu var tiden kommet til endnu en omgang piller.

Men nu, hen over det lille slidte bord i tekøkkenet bag butikken – og dagen efter døden – blev der altså sagt mere. Kaffen var ledsaget af en hindbærkage, som tante Polly havde taget op af fryseren, og som ikke var helt optøet, men godt kunne spises alligevel.

“Hun havde ikke tid til at bage en ny,” sagde farbror Lenart. “Eller lyst. Det må man forstå. Også hun holdt meget af Torsten. På sin egen måde.”

Arne overvejede, hvad *på sin egen måde* betød, men spurgte

ikke. "Sådan er det jo," sagde han i stedet. "Der er så meget med døden."

Han ventede på, at farbror Lennart skulle begynde at uddybe. Sådan plejede han at sige. *Hvis vi nu skal uddybe det en smule for at forstå problemet ordentligt.*

"Alt for smuk, som sagt," sagde han så. "Din mor, dit moderlige ophav. Med skønhed går det altid skævt, før eller siden, tro mig."

"Tante Polly er da ret grim," bemærkede Arne for at vise, at han kunne følge ræsonnementet.

"Nu forholder det sig jo sådan, at det er det indre, man skal vurderes på," svarede farbror Lennart lidt surt og skar sig endnu et stykke af den halvfrosne kage. "Kun det og intet andet. Men vi er nødt til at se lidt nærmere på din fars sidste ønske. Det der med Berlin."

"Jeg har tænkt mig at tage derned," sagde Arne, for det havde han bestemt sig for, mens han lå vågen og ikke kunne falde i søvn den foregående nat. "Jeg tager til Berlin og finder mor. Jeg er personligt ligeglad med, om hun er smuk eller ej."

"Helt rigtigt," svarede farbror Lennart med munden fuld. "Den slags spiller virkelig ingen rolle. Og du skal ikke modsætte dig din fars sidste vilje, uanset hvor fjollet den så er. Men vi er nok nødt til at forberede dig en smule, før du begiver dig på vej."

"Forberede?" sagde Arne.

"Jeg ville naturligvis gerne følge med, men vi har jo butikken at tænke på. Torsten ville ikke have ønsket, at vi holdt lukket unødigt, og det er hårde tider. Hvem skulle tage sig af det hele, hvis ikke mig?"

Arne nikkede. Det var klart som kildevand, at farbror Len-

nart skulle stå bag disken, nu da hans far ikke længere var blandt de levende. Sådan havde det været de seneste måneder, ja, faktisk endnu længere tilbage. Tante Polly kunne måske godt rykke ind en times tid, hvis det kneb, men hun havde sine svagheder at tænke på. Inden han døde, havde Torsten Murberg betroet sin søn, at hans fede svigerinde led af samtlige sygdomme, som man kendte i den vestlige verden, samt også af en del, man ikke kendte. Det var et under, at hun kunne komme ud af sengen om morgenen.

“Først og fremmest skal vi have Torsten i jorden,” fortsatte farbror Lennart. “Og så skal du lære tysk. I det mindste rudimentært.”

“Hvad?” sagde Arne.

“Rudimentært. Det betyder, at du ikke behøver at kende hvert eneste ord. Bare de vigtigste. Scheisse og Krankenhaus for nu at tage to eksempler.”

“Scheisse,” sagde Arne.

“Bravo. Med lidt god vilje og en ordentlig lærebog kan vi klare det på et par måneder. Du kan selvfølgelig ikke komme til Berlin og kun tale svensk.”

“Svaj bir. Ser sjøn,” sagde Arne for at vise, at han sandelig ikke var noget fjols og allerede havde opsnapet et og andet.

“Et halvt år. Højst,” sagde farbror Lennart og sukkede. “Jeg vil selv undervise dig. Jeg lærte tysk i realen i tresserne.”

2

Arne Murberg var kommet til verden efter en fuldtræffer med spermatozoer lige i begyndelsen af 1980'erne. Torsten Murberg og Violetta Dufva mødtes under en busrejse til Italien, en rejse på ti dage, hvor et par snese mennesker blev guidet rundt under halvprofessionel ledelse i landskabet omkring Lago di Como og Lago Maggiore og overnattede på små, pittoreske pensionater i den smukke alpenatur. Det var i maj måned. De sidste to dage tilbragte man i Venedig, den mest romantiske by i verden, og det var her, at fuldtræfferen ramte.

Violetta Dufva havde købt rejsen i al hast, fordi hun havde brug for at fordøje sit netop havarerede forhold til en stofmisbrugende og voldelig dansk rocksanger ved navn Truls. Hun havde opsøgt eventyret, men havde fået betydeligt mere, end hun havde været på udkig efter i det halve år, det havde stået på, og da Torsten bagefter forsøgte at fatte, hvad i alverden det var, hun havde set i ham, kunne han ikke finde andet end det mest grå af alting: trygheden. Den indadvendte, let hæmmede bondedreng fra området mellem Värmland og Närke var ikke nogen billedskøn eller charmerende fyr – det var han helt sikkert ikke – men han ville aldrig så meget som tænke på at lægge hånd på en kvinde. Og efter et par glas vin og en meget behagelig gondoltur så gik det altså, som det gik.

Med til billedet hørte måske, at toogtredive af rejsedelta-

gerne var kvinder, og at de tre øvrige mænd alle var over tres. Violetta selv var otteogtyve og Torsten ikke ret meget ældre.

Men i sidste øjeblik, da hun allerede var kommet, og da Torsten var tæt ved eksplosionen, råbte hun dog til ham, at han skulle trække sig ud.

Hvilket Torsten – som den gentleman han var – også gjorde, men desværre et sekund for sent. En måned senere, langt væk fra alt hvad der havde med gondoler og alpesøer at gøre, ringede hun så op en aften og forklarede situationen.

“Jeg har ikke tænkt mig at få en abort,” sagde hun. “Du er nødt til at gifte dig med mig.”

Hvilket Torsten – som den gentleman han stadigvæk var – gik med til efter først at have diskuteret en smule med sin fem år ældre bror og dennes kæreste Polly. I de efterfølgende tredive år understregede sidstnævnte ofte, at det var de tåbelige brødre, som var nået frem til beslutningen, og at hun selv havde frarådet det på det bestemteste lige fra starten.

Hvordan det nu end hang sammen, så blev Torsten Murberg og Violetta Dufva smedet i hymens lænker i kirken i K allerede i august måned samme år, og Arne Albin Hektor blev derefter født et halvt år senere uden de store komplikationer. Albin hed han efter sin farfar, Hektor efter sin morfar. Arne var en fælles beslutning (men også navnet på Violettas første elsker, en omstændighed hun dog skjulte, til det var for sent at lave om på det).

Hvorfor havde Torsten begivet sig ud på den busrejse?

Han havde vundet den ved at skrive et slogan for et af de mest populære mærker af kattemad. Man kunne således godt hævde, at Arne Murberg var den sent fødte frugt af en relation mellem en dansk rocksanger og et kattemadsmærke fra

Småland, men så vidt vides var der nu aldrig nogen, som faktisk havde sagt sådan.

At Arne Murberg aldrig lærte sin mor at kende – og derfor aldrig kom til at savne hende – bør betragtes som et trist, men ubestrideligt faktum. Hun ammede ikke drengen. Når han i de første måneder af sit liv vågnede om natten og var sulten, var det altid hans far, som stod op og varmede modermælksstatningen. Og med tiden også vællingen. De boede i denne første (og egentlig eneste) tid i en treværelses lejlighed oven over biografen Saga på torvet i K. Violetta var med mellemrum plaget af migræne, men også af larmen fra aftenens film, som trængte op gennem gulvet – et problem som hun efterhånden fandt en løsning på ved i stedet at gå ned og sætte sig i biografensalen. Med tiden blev det rutine, at hun så både syv- og ni-forestillingen og med en klækkelig rabat (for ikke at sige gratis). Hun havde smukke, violblå øjne, og billetmanden Rundström var trods alt ikke andet end et menneske – og det var under fremvisningen af filmen *Falling in Love* med Meryl Streep og Robert De Niro i hovedrollerne, at hun mødte trubaduren og digteren Egon Lummersten, der lige netop denne nat overnattede på *Byhotellet* før en optræden til Rotarys jubilæumsfrokost den følgende dag.

Det var også for at få mulighed for at diskutere filmen ordentligt igennem – den havde grebet dem begge meget – at Violetta Dufva fulgte med sin nye bekendte til hans værelse på hotellet på den anden side af torvet. Det havde føltes helt igennem naturligt, de var begge to seriøst interesseret i kultur, noget som Torsten desværre havde udvist en skrigende mangel på interesse for lige siden hjemkomsten fra Italien, og at det

ene så førte til det andet, var egentlig ikke mere sært, end at ... end at når trygheden står én i halsen som kold havregrød, så må man tage skeen i den anden hånd, sætte sig ud over det hele og lege med lige børn. Dog med kondom denne gang.

Eller hvordan man nu vil formulere det. Det udenomsægteskabelige forhold fortsatte under alle omstændigheder i nogle måneder – fortsatte og blev uddybet – og da skællene endelig faldt fra Torstens øjne, og da han lavede, hvad der vel trods alt kan betegnes som en scene, så stak de af næste morgen. Konen og trubaduren.

Uklart hvorhen. Der lå en lap papir på spisebordet i køkkenet.

Et halvt år senere kom der et brev med en afsenderadresse i Berlin. En hilsen til den unge Arne Albin Hektor og en opfordring om at sende en pakke med Violettas efterladte tøj til den angivne adresse.

Denne opfordring blev dog ikke efterkommet. Ned til den sidste lille trusse havde Torsten på det tidspunkt skænket alt, hvad der kunne minde ham om hans bortløbne kone, til genbrug. Med undtagelse af det indrammede portræt – man skal jo trods alt ikke skylle alting ud med badevandet.

Desuden var han flyttet til en roligere lejlighed, også den på tre værelser, på Frithiofsgata bag Idrætsparken.

Desuden havde han på anbefaling af sin storebror købt en tobaksbutik med en god beliggenhed i krydset mellem Rutevägen og Florasgata.

Sønnen Arne var nu blevet et år og syv måneder og var lykkeligt uvidende om det meste. Hans far var treogtredive, hverken mere eller mindre. Livet gik videre.

Fem huse længere nede ad Frithiofsgata boede Lennart og Polly Murberg i en anden treværelses. Det var praktisk, de havde ikke selv børn, de skulle passe, og Arne kom snart til at føle sig lige meget hjemme begge steder. Hans far var lige pludselig blevet ungkarl med en lille søn, og det gav sig selv, at hans eneste bror og dennes kone stillede op. Mindst to nætter om ugen sov knægten ovre hos familien, han havde sit eget værelse ved siden af køkkenet, og det vakte en vis forundring, da han til frøken Månsson i første klasse på Stava-skolen erklærede, at han ikke som de fleste af kammeraterne havde to forældre, men tre.

Nogen fjerde forælder blev der dog ikke tale om, selvom hans far ved enkelte lejligheder havde kvinder på besøg. Det skete altid, når Arne sov ovre hos farbror Lennart og tante Polly. Der var aldrig nogen af dem, som blev længere end til morgenmad, og ingen som det var besværet værd at huske navnene på.

Tante Polly arbejdede som bager på Sveas Konditori, men kun på halv tid, farbror Lennart var ansat ved kommunen. Hvad hans arbejde egentlig bestod i, fandt Arne aldrig rigtig ud af, men hver morgen klokken kvart i ni satte farbroderen sig op på sin sorte cykel af mærket Fram og trampede de otte hundrede meter over til Rådhuset på torvet. Klokken kvart over fem om eftermiddagen vendte han tilbage igen.

Uanset vejret havde han på bagagebæreren en mappe med en madkasse og to æbler. Og når han kom hjem, var det ene af æblerne altid levnet.

For det tilfælde at man skal arbejde over. Denne trussel var, så vidt Arne vidste, aldrig blevet til virkelighed helt frem til den dag, da farbror Lennart gik af – med guldur og det hele efter toogfyrrer år i sin samfundsbevarende tjeneste. Men ganske vist havde Arne ikke været født de første femten af disse år, så man kan jo aldrig vide.

Om lørdagen rykkede farbror Lennart som regel ind i tobaksforretningen, og efter at han var gået på pension – omtrent samtidig med at Torsten Murberg blev dystre – tilbragte han gerne nogle timer hver dag bag disken blandt cigaretter, pibetobak, snus, ugeblade og karameller. Nogle gange sammen med sin nu dystre lillebror, men oftere i selskab med sin nevø, som efter ulykken ikke kunne sættes til normalt arbejde.

Hvad Torsten Murbergs dårlige humør egentlig udsprang af, kom for en dag, da man opdagede kræftsvulsten i hans mave. I hvert fald var det denne til at begynde med diffuse plage, som i historieskrivningen måtte bære hovedansvaret – det vil sige i farbror Lennart og tante Pollys historieskrivning, og det var den, som gjaldt. Det gav vel sig selv, at man ikke havde det godt på nogen måde, hvis man gik rundt med en smertefuld håndbold i maven, det kunne navnlig tante Polly skrive under på. Det kan tilføjes, at parret ejede en tredjedel af tobaksbutikken, så de havde en vis interesse i at sørge for, at det hele løb rundt, nu hvor stakkels Torsten ikke længere kunne hænge i som før.

Frem til ulykken – hans egen ulykke, ikke faderens – havde Arne masser af kammerater. Der var en Jimmy, en Niklas, en Krille og en Hassan, de to førstnævnte var klassekammerater, de sidstnævnte var unger fra kvarteret. Der var også en lidt hemmelig kammerat, nemlig en pige som hed Beata. Hun var et år ældre end Arne og boede i et gammelt træhus, som lå præcis midtvejs mellem hans to hjem. I hendes have stod der et stort kastanjetræ, og Beata plejede tit at sidde der og dingle i en gynge, der hang på en af de nederste grene i træet, når han gik forbi på fortovet i den ene eller den anden retning.

Beata var sød, men havde en far, som drak, og den sommer før ulykken var hun begyndt at få bryster. Hun ville egentlig ikke have dem, men Arne syntes, at de var både nydelige og formodentlig pragtfulde at røre ved, og senere i livet plejede han at tænke, at han sikkert var blevet gift med Beata, hvis det ikke var gået, som det gik.

Det var den 24. august. En lørdag. Første uge i skolen var overstået, sjette klasse i Stavaskolen. De havde fået en ny lærer, som hed Lindblom, og som røg pibe bag cykelstativerne i pauserne. Vejret var smukt, en prægtig sensommerdag, og Arne og Hassan besluttede sig for at cykle ud til Mörtsøen og tage årets sidste dukkert. De havde madpakker på bagagebæreren og vel omkring femogtyve tegneserieblade samt en lille pakke Prince, som Arne havde hugget i butikken i et ubevogtet øjeblik. De var trods alt blevet tolv år, og tiden var inde til at få dårlige vaner.

Cykelturen gennem skovene tog godt og vel en time. Betydeligt hurtigere gik det i ambulancen på tilbagevejen, men på den tur var Arne ikke ved bevidsthed, fordi han lå

fastspændt på en bære og svævede mellem liv og død.

Han blev heller aldrig bevidst om, hvad der var sket. Hans erindringsbilleder om den lørdag sluttede for al evighed med, at han og Hassan stillede deres cykler op mod et træ i nærheden af den lille parkeringsplads ved Mörtsøen. Resten fik han med tiden fortalt af Hassan, og det var ikke nogen specielt kompliceret historie.

Efter at have røget hver sin Prince – hvilket faktisk var ganske modbydeligt – havde de besluttet sig for at bade. Der var ikke mange mennesker ved søen til trods for det gode vejr, allerhøjst en halv snes, men drengene bestemte sig alligevel for ikke at hoppe i vandet fra den vakkelvorne bro, som man plejede at gøre. I stedet traskede de gennem buskadset langs søbredden hen til et klippefremspring omkring halvtreds meter fra selve badestedet. Arne mente, at man kunne springe ud fra klippen, måske mente Hassan det samme, men her var han nu ikke specielt klar. Måske havde han ovenikøbet frarådet det.

Hvordan det nu ellers hang sammen, så sprang Arne ud. Eller dykkede ned, nærmest. Med hovedet forrest, som man skulle gøre det, hvis man ikke var en tøs eller tøs dreng. Hassan blev stående oppe på klippekanten og kiggede. Først så han kammeraten forsvinde ned gennem den sorte overflade, derefter så han ham komme flydende tilbage i en stor blodpøl på vandet for derefter at synke ned igen.

Hassan reagerede så snarrådigt, som man kunne forlange. Han råbte på hjælp og rutsjede derefter på bagdelen ned ad den stejle skrænt ved siden af klippen. Kastede sig ud i vandet og havde held med efter en tid, som han selv følte som et halvt år, men som i virkeligheden næppe var mere end et minut,

at få fat i sin kammerat. Kammeraten var blodig og bevidstløs. Hassan trak ham ind til søbredden, hvor der allerede var dukket et par andre badegæster op. Og en af dem var heldigt nok ambulancefører. Han havde ikke sin ambulance med, men en smule i konflikt med reglerne havde han den stående parkeret ved sit hus ikke mere end tre kilometer fra Mörtsøen.

Inden der var gået tyve minutter, var ambulancen fremme. Og det samme var chaufførens kone, der viste sig at være sygeplejerske, og snart var den stadigvæk bevidstløse Arne Albin Hektor på vej til sygehuset i Örebro i fuld fart. Visse livsopretholdende handlinger var blevet gennemført allerede på søbredden i ventetiden, mund-til-mund og hjertemasage, og hvad det nu ellers drejede sig om. Hassan var gået i chok og kunne ikke tale rent, det var helt klart, at han også havde brug for behandling – om end af en anden slags – så han fulgte med i ambulancen. Det var blot naturligt. Alt var kaos på denne smukke augustdag.

Da Arne Murberg kom hjem til Frithiofsgata seks uger senere, var det allerede blevet oktober, og han var ikke den samme. Han var en skygge af sit tidligere jeg, og det kunne man lige så godt se i øjnene. Hans tre forældre skiftedes til at græde over tingenes tilstand, men aldrig sådan at Arne opdagede det. Man gik ud i køkkenet eller badeværelset og tudede, diskretion var en æressag.

Ikke fordi Arne ville have taget det ilde op eller i det hele taget have bemærket deres nedstemthed, men alligevel. Og han var jo trods alt i live. Han kunne bevæge både arme og ben og så ud omtrent som før.

Det var hovedet, som var kommet til skade. Indeni.

“Han er punkteret,” sagde farbror Lennart.

“Det er for trist,” sagde tante Polly. “Han virker ikke rigtigt nærværende.”

Arne selv ville – hvis han havde hørt dem sige det – formodentlig have givet dem ret i begge diagnoser. Han følte det, som om luften var sivet ud af ham, og som om et tykt lag vat var blevet anbragt mellem ham og resten af verden. Alting gik lige så hurtigt, som en film der køres hurtigt, eller også følte det, som om det hele bremsede op, når det kom ind i hovedet på ham. Når nogen sagde noget, trængte det først ind til ham som en slags diffus lydgrød, og han var nødt til at fiske ordene frem ét for ét, før han kunne sætte dem sammen til en forståelig meddelelse. Det følte anstrengende bare at holde sig vågen, og det virkede, som om han havde glemt navnene på en hel masse ting, som han var sikker på, at han havde kendt før den ulyksalige badelørdag.

Proptrækker for eksempel. Vandslange. Stegepande. Lynlås. Ribben. Og en masse andre ord, som han nu var nødt til at lære sig igen helt forfra. Han syntes også, at det var flovt at spørge. Hans far fik altid et trist udtryk i øjnene, når Arne spurgte, hvad den der aflange, let bøjede frugt hed, eller hvad det hed, når man fik en snor eller noget hår til at gå over ved hjælp af en saks.

Mest besværlig blev situationen dog i skolen. Arne havde svært ved at forstå selv de simpleste instruktioner, og det virkede, som om han havde glemt hele multiplikationstabellen. Ved en prøve, som lærer Lindblom gennemførte under den største diskretion, viste det sig, at Arne ikke kendte navnene på de nordiske nabolande, ikke vidste hvem Jesus fra Nazareth var, eller i hvilken rækkefølge månederne kom –

også selvom han kunne navngive flere af dem. Desuden faldt han ofte i søvn i slutningen af timerne, og han havde helt øjensynligt problemer med klassekammeraterne, der mere og mere betragtede ham som en tumbe eller en idiot. At han havde været så tåbelig, at han sprang ud på hovedet i ukendt vand, forbedrede ikke situationen, og nogle uger før jul blev det bestemt, at Arne skulle overflyttes til en såkaldt observationsklasse. Denne lille skare bestod af en bande voldelige børn mellem ti og femten år gamle, der blev undervist – enhver efter sine behov – af en forhenværende major, som hed Kornblatt, men som normalt bare blev kaldt for nazisten.

Ved påsketid det følgende år blev Arne Murberg så helt og holdent meldt ud af skolen. Man havde ikke gjort fremskridt på det pædagogiske område, og han var ved flere lejligheder blevet tævet af sine såkaldte obs-kammerater, navnlig af en fyr ved navn Percy, som tilmed havde snittet ham med en kniv i låret.

Undervisning i hjemmet var den løsning, som fremover kom til at gælde for Arne Murberg, og i et års tid kom der faktisk en ung halvt afhoppet lærerinde hjem i Frithiofsgata og terpede stavning, matematik og læsning med sin stadigt mere modstræbende elev. Indsatsen løb dog langsomt ud i sandet, navnlig efter at frøken Myllymäki, som lærerinden hed, var blevet indlagt med anoreksi på hospitalet. Og da al slags hjælp var velkommen i tobakskiosken, var det den mulighed, som blev valgt. Da Arne fyldte femten, kunne han bevisligt klare både at tage den rigtige pris for de mest almindelige varer og at give nogenlunde korrekt tilbage til kunderne. Dog fik han sjældent lov til at være alene i butikken af hensyn til alle

involverede. Enten havde han sin far som selskab eller også farbror Lennart – sidstnævnte til at begynde med kun om lørdagen – men efter pensioneringen og gulduret også nogle af ugens almindelige dage. Alle kunderne kendte Arne, og fordi de også kendte til hans historie, hilste de ekstra høfligt og en smule langsommere på ham, spurgte hvordan det gik, og spurgte også, om han måske havde synspunkter på den aktuelle vejsituation.

Hvilket Arne med tiden sørgede for at få. På vej til butikken (han gik altid, fordi han havde glemt, hvordan man cyklede) sørgede han for at observere både himmel, vind og temperatur. Sidstnævnte aflæste han i øvrigt på det store termometer, der var opsat på væggen til nabobutikken: EEE – Elofssons Elektriske Efterfølger. Det tog kun et par sekunder, og hellere en korrekt oplysning end en masse personligt besvær, bare fordi man havde taget for meget eller for lidt tøj på.

Og så gik årene. Da farbror Lennart havde fået sit guldur, og da hans far blev dyster, nærmede Arne sig de tredive.

Og fem år senere var det så blevet tid til at kaste sig over Berlin.